

Vilhelm Junnila ps

Toimenpidealoite sähkön hinnan alentamisesta Puolan mallin mukaisesti

Eduskunnalle

Suomessa keskimääräinen sähkönkulutus kotitalouksissa on ollut noin 8 500 kWh. Sähkön hinta on kuitenkin noussut kestäättömälle tasolle samalla, kun kansalaisten ostovoima on heikentynyt. Kansalaiset, kunnat ja yritykset tarvitsevat ennustettavuutta yhä kasvaviin kustannuksiin, sillä monella määräaikaiset sopimukset ovat jo rauenneet. Korkeasta hinnasta on muodostunut kilpailukyvyyn heikkenemisen lisäksi monelle kansalaiselle inhimillinen tragedia.

Hallituksen tulee ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin asettaakseen sähkön hinnalle yläraja Puolan mallin mukaisesti vuodeksi 2023. Soveltuva hintataso voi verrokkimaiden ja todellisten tuotantokustannusten perusteella olla jopa 40 prosenttia markkinahintaa alhaisempi. Myös Virossa kotitalouksilla on mahdollisuus saada valtion sopimalla hinnalla edullisempaa sähköä. Universaalteenuksen hinta on 19,72 senttiä kilowattituntia kohden.

Suomen tulee toimia Puolan mallin mukaisesti ja jäädättää sähkön hinnan yläraja ensimmäisen 2 000 kWh:n osalta. Mallin mukaan sovelletaan 2 600 kWh:n kulutustasoa, jos perheessä on kolme tai useampi lapsi tai vammaisia henkilöitä. Jälkimmäistä sovelletaan myös alkutuotantoa harjoittaviin perheisiin. Ylimenevältä osalta hinta Puolassa on kuluttajille noin 142 euroa megawattituntia kohden ja 164 euroa megawattituntia kohden kunnille, mikroyrityksille, pienille ja keski-suurille yrityksille sekä julkisille rakennuksille, kuten kouluille, yliopistoille, kirkkoille ja sairaaloille. Suomessa tulee toteuttaa vastaava malli suhteuttaen se todellisiin energiantuotannon kustannuksiin ja ottaen huomioon yhteispohjoismaisten markkinoiden asettamat vaatimukset. Vähimmäisvaatimuksena hintasääntely tulee toteuttaa talvikuukausien ajaksi, joka asettaa Suomen kaltaiselle maalle omia erityisvaatimuksiaan.

Energiaintensiiviselle teollisuudelle tulee tarjota oma subventoitu malli, joka kannustaa leikkaamaan energiankulutusta ja siirtämään tuotantoa kuormittavimman kulutusajan ulkopuolelle. Julkisen sektorin tulee Puolan esimerkin mukaisesti leikata energiankulutusta 10 prosenttia. Sen mukaan myös kuluttajat saavat 10 prosentin alennuksen ylimenevältä osalta, jos voivat osoittaa säästäneensä energiankulutuksesta 10 prosenttia. Siten energian saatavuus ja toimitusvarmuus voidaan varmistaa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin sähkön hinnan alentamiseksi Puolan mallin mukaisesti.

Toimenpidealoite TPA 152/2022 vp

Helsingissä 16.12.2022

Vilhelm Junnila ps
Petri Huru ps
Ari Koponen ps
Mikko Lundén ps
Jenna Simula ps
Sanna Antikainen ps
Jukka Mäkynen ps
Mauri Peltokangas ps
Veijo Niemi ps
Minna Reijonen ps
Sheikki Laakso ps
Jouni Kotiaho ps
Marko Kilpi kok
Lulu Ranne ps
Ville Tavio ps
Kaisa Juuso ps
Mari Rantanen ps
Rami Lehto ps
Ritva Elomaa ps
Jani Mäkelä ps
Mika Niikko ps
Ville Vähämäki ps
Jussi Wihonen ps
Jari Koskela ps
Timo Heinonen kok
Peter Östman kd
Sari Essayah kd